

PODNIKÁNÍ | www.denik.cz/podnikani

Mluvit na pohřbu je premiéra i derniéra zároveň

PAVLA HNYKOVÁ HAIĐLOVÁ

Jana Hejret Vojtková patří ke stálým libereckým činohrářkám a v současné době ji můžete vidět v inscenacích *Blanche a Marie*, *Společnost vlastníků*, *Sylva* nebo *Míkve*. Před lety založila divadelní spolek *CHRSTAVA*, herecké studio *F. X. Šaldy* a nyní otevírá soukromé divadelní studio „HáeSko“, kde pracuje s dětmi na příbězích, které sama píše, a spolu s Lucií Malingerovou vytváří autorská představení.

PŘÍBĚHY PODNIKATELŮ

Janu Hejret Vojtkovou lidé obdivují nejen pro její aktivity, ale především pro její lidskost, vnitřní sílu, talent i schopnost dělat svět lepší. V rozhovoru Deníku si přečtete něco o tom, kdy a proč přijala pro ni zcela novou a neobvyklou roli řečnicka na pohřbech.

Jak jste se dostala k roli řečnicka na pohřbech?

V dětství jsem se často zabírala myšlenkou o smrti, kterou jsem si představovala jako tmou a často se budila se strachem, co mě za tím koncem vlastně čeká. To téma

mě vždycky zajímalo, ale ani ve snu by mě nenapadlo, že jednou budu dělat řečnicka na pohřbech. Jenže život nám do cesty klade různé výzvy a vysílá signály, které když zachytíš a přijmeš, posunou tě většinou dál. Jedním z nich pro mě byl dotaz kolegyně z divadla, zda bych v době covidové, kdy jsem nemohla hrát, nedělala řečnicka na pohřbech. V tu chvíli mi do hlavy přišla myšlenka: „Vezmi to, vždyť přece pracuješ s emocemi, se slovy, která umíš poslat mezi lidi.“ Jako herečka emoce zpracovávám nejprve na zkouškách, pak doma třeba i brečím nebo se vztekám, ale na představení už divák vidí „jen“ otisk těch emocí, které již umím kontrolovat. Na pohřbech je to podobné. Nelituji, ale soucítím, mé srdce je zainteresované do smutné situace, ale samo se netýrá, protože se mě osud rodin, které tam truchlí, osobně netýká.

Bylo hodně těžké postavit se poprvé před pozůstalé?

Měla jsem v tu chvíli neskutečný respekt a pokoru. Bylo to stejné jako v divadle, kde před diváky také vždycky předstupuji a vstupuji s velkým respektem a pokorou. Na pohřbu je to ale přece jenom těžší. Když se v divadle spletete, vypadne vám nějaké slovo, dokážete ho nahra-

ČLENKA LIBERECKÉ ČINOHRY Jana Hejret Vojtková promlouvá na pohřbech. Foto: archiv Deníku

dit a situaci zachránit. U rakve se zemřelým a raněnými pozůstalými je ta zodpovědnost obrovská a neměli byste splést ani slovo. Při prvním pohřbu jsem samozřejmě měla velkou trému i nervy, ale pak jsem ucítila, že jsem tam, kde mám být, kde chci být, a že je to správně, a na jedinou šlo všechno jednodušeji.

Jak si připravujete smuteční řeč?

Někteří pozůstalí si smuteční řeč nepřejí, pak je možné pronést řeč, která je již daná nebo se píše řeč z indicí, které o nebožtíkovi sdělí jeho nejbližší. Vzhledem k tomu, že jsem před pěti lety

začala psát příběhy a představení, které hrajeme s amatéry v divadle, tak mi nejvíce vyhovuje psát řeč sama. Poslední jsem psala o stotřileté babičce. Ta měla dost těžký život, její dcera mi popisovala opravdu velmi smutné příběhy, takže napsat něco hřejivého, milého a předat pozitivní vzkaz či posláni do budoucnosti bylo dost obtížné. Ale vždy se o to snažím. Napojím se na danou osobu a píšu její příběh. Největší odměnou pak je, když na mě pozůstalí počkají a děkují mi za laskavý přístup.

Přinesla Vám tahle zkušenost něco nového do života?

Přinesla mi neskutečnou

pokoru vůči životu. Myslím, že bychom si měli více vážit každé chvíle, kdy můžeme být dobrým člověkem. Ono to zní jako fráze, ale těch situací je opravdu moc a často je nevidíme, přitom každá vteřina je o tom, že se v ní můžeme stát dobrým člověkem a růst. A taky jsem se naučila nehrouřit se hned ze všeho a šetřit si síly na ty opravdu důležité věci v životě.

Jste tvůrčí typ, inspirovalo vás tohle poslání v něčem?

Když jsem nemohla hrát, chodit mezi lidi a mluvit s nimi, bylo to pro mě utrpení. A najednou přišla přímo shůry tahle nabídka, díky které

jsem se mohla mezi lidi vrátit, a to nejen mezi ty živé, ale i k těm duším, které tam zřejmě jsou a loučí se se svými příbuznými. V to věřím. Při pohřbu jedné slavné sokolky se ve mně najednou zrodil nápad na divadelní hru, do hlavy mi začaly padat slova a já se těšila, až je přenesu na papír. Tak vznikla černá komedie o herečce, která zemřela, a možná taky ne (usmívá se šibalsky). Nazvala jsem ji „Lak na rakve“ a okouřenila černým humorem, který jsem se naučila od svých kolegů v krematoriu. Některé chvíle jsou tam totiž opravdu těžké a je potřeba si je občas zlehčit.

Napadá vás, jak náš rozhovor zakončíme?

Pohřeb člověka je rituál, premiéra i derniéra zároveň. Já jsem přírodní člověk a přeji si být pohřbena v biourně a aby ze mě vyrostl krásný strom. V každém případě je rozloučení s člověkem ať už jakýmkoliv způsobem důležité a mělo by být vždy důstojné. I ten, kterému se život zrovna nepovedl, si zaslouží smuteční obřad a třeba i odpuštění. Během smuteční řeči mám občas malý úsměv na tváři, protože chci předat naději, že pozemskou smrtí to nekončí. Já věřím, že se někdy s těmi svými blízkými zase potkáme.

Podniky: Růst české ekonomiky v roce 2022 dosáhne čtyř procent

Praha – Růst české ekonomiky v příštím roce dosáhne čtyř procent, mzdy reálné porostou. Vyplývá to z odhadů zaměstnavatelských svazů. Největší obavy mají české firmy z rychle rostoucích cen materiálu polotovarů a energie, nestabilních dodávek a vývoje pandemie.

„Firmy rok 2022 vyhlíží nejnavzdory aktuálním problémům poměrně optimisticky. Čekáme, že rok 2022 přinese zrychlení tempa ekonomického oživení ČR zhruba na úroveň čtyř procent. Poptávka by měla dále růst a některé aktuální bariéry se budou postupně zmírňovat, ale do příštího roku se ještě bezpochyby přelíží. Převládají podniky, které očekávají růst za-

kázek i zisku,“ řekl analytik Svazu průmyslu a dopravy Bohuslav Čížek.

Podle poslední prognózy Hospodářské komory vzroste HDP ČR v příštím roce o 4,3 procenta. Křehký hospodářský růst ale bude v inflačním prostředí, které se léta české ekonomice vyhybalo, záviset na předvídatelné měnové politice ČNB a rozumné rozpočtové politice vlády, uvedl mluvčí komory Miroslav Dīro. Mzdy i v příštím roce reálné vzrostopu, a to i přes relativně vyšší inflaci, dodal.

Předseda představenstva Asociace malých a středních podniků Josef Jaroš považuje růst kolem tří procent za realističtější. Reálné mzdy podle něj dále porostou, ale

nižším tempem než dosud. Připomněl, že jej nežene produktivita, ale nedostatek pracovníků.

Mezi podnikateli panují podle Radomíry Harantové z Unie malých a středních podniků velké obavy, že i nová vláda může mít tendence ještě více zpřísnit daňový režim, aby získala více peněz do státního rozpočtu. Všichni podnikatelé vědí, že problémem nejsou pouze vysoké daně, ale i způsob jejich výběru. Příliš dlouhé zadržování vrátek DPH a vysoké zálohy na daně komplikují firemní cash-flow. Na globální úrovni prý bude klíčovým faktorem otázka stability dodavatelských řetězců a dopady energetické krize. (čtk)

Prodejci spustili povánoční výprodej

Praha – Mnozí kamenní prodejci včera spustili povánoční výprodej, většinou bude pokračovat celý leden. Některé obchodní výprodejové akce zahájili už v předchozích dvou týdnech.

Několik tisíc produktů napříč sortimentem nabízí od všetečného až po luxusní zboží hypermarkety Globus. Výše slev se podle mluvčí společnosti Anety Turnovské liší u jednotlivých prodejních kategorií. Výprodej podle ní potrvá až do posledního lednového týdne.

I v pražském obchodním centru Galerie Harfa podle jeho ředitele Pavla Hradce jednotliví prodejci postupně

po vánočních svátcích zahájí výprodej. „Naplně se pak rozběhnou v lednu a potrvají do konce ledna. Vzhledem k pandemickým vlnám a omezením v letech 2020 a 2021 se může zboží rychleji vyprodávat, a slevové nabídky se tak mohou v průběhu času měnit,“ uvedl. Na návštěvnosti Galerie Harfa se podle Hradce nyní podepisuje omezený provoz O2 areny, která s centrem sousedí a přiváděla účastníky akcí i do obchodní pasáže.

Povánoční slevy začaly také v obchodech Tesco, týkající se hlavně vánočních dekorací, domácích potřeb a balíčků papírů. Tyto produkty

lidé podle manažera spotřebního zboží Tesco pro ČR a Slovensko Aleše Pavlíka pořídí až o 75 procent levněji. Zákazníci za nižší ceny nakoupí i vybrané oblečení, boty a doplňky privátní značky F&F. Od úterý budou podle Pavlíka ve slevě 30 procent některé hračky, od 5. ledna Tesco nabídne slevy až 50 procent na vybrané zboží z kategorie elektro.

Nábytkářských řetězec IKEA spustil zimní výprodej 15. prosince, potrvá do 13. ledna nebo do vyprodání zásob. Ve všech obchodních domech IKEA byl včera mírný provoz, kapacita se zdáloka nenaplnila. (čtk)

V Tachově se otevírá kavárna Espresso se sběrným boxem

Tachov je první město v ČR, kde se otevírá nový typ kavárny s názvem Espresso. Koncept v sobě spojuje špičkový design kavárny s posezením, prémiovou kávu a možnost zakoupit si bezdýmnou alternativu IQOS včetně doplňkového sortimentu. Jako na jednom z prvních míst bude v této kavárně k dispozici sběrný box na již „vysloužilá“ zařízení.

Zákazníci najdou svou novou kavárnu Espresso v Hypermarketu Tesco Tachov v Sokolovské ulici. Otevřena je každý den od 9 do 20 hodin. Zákazníci zde mohou posedět a vypít si prémiovou kávu připravenou špičkovými baristy. A dospělí kuřáci či uživatelé bezdýmných alternativ si také mohou zakoupit zařízení na zahřívání tabák IQOS nebo elektronické cigarety IQOS VEEV včetně náplní. Vedle toho si mohou zákazníci ke kávě koupit i drobné občerstvení. Kávu z Espresso je samozřejmě možné si odnést i s sebou.

„Tachovská kavárna Espresso kombinuje profesionální IQOS servis, a to včetně nabídky kompletního portfolia produktů, s prvotřídními baristy a kávou, kterou zde zákazníkům připraví. Chceme, aby to bylo místo, kam se budou naši zákazníci rádi vracet,“ řekla Jana Kuchařová, provozovatelka tachovské kavárny Espresso.

Interiér kavárny navrhlo designové studio Koncept 6,

TYP ESPRESKA (na snímku tachovská kavárna) je novým konceptem, který navazuje na síť Káva s sebou. Foto: archiv

kteří spolupracuje i s dalšími světovými značkami, jako jsou Adidas či Škoda Auto. Koncept sítě kaváren Espresso a prodejen „Káva s sebou“ (jde o podobný koncept jako Espresso, ale bez možnosti posezení) vyvinula společnost Philip Morris ČR.

Nový koncept kaváren Espresso bude vedle Tachova postupně rozšiřován do dalších míst České republiky. Spojovat je bude dokonalé řešení interiéru, skvělý baristický tým a celé portfolio bezdýmných produktů Philip Morris ČR.

TACHOVSKÝ SBĚRNÝ BOX

Součástí tachovské kavárny Espresso je také box na již nefunkční zařízení IQOS. Společnost Philip Morris tento nový koncept, který je součástí jejího udržitelného

přístupu k podnikání, představila v červenci v České republice a na Slovensku. Tachov se tak stává jedním z prvních měst, kde je sběrný box umístěn.

„Naši zákazníci mají mezi sebou zařízení, která už nefungují, protože IQOS vstoupil na český trh již v roce 2017. Chceme je motivovat, aby zařízení nevyhazovali do běžného odpadu, ale aby nám je vrátili. V tachovské kavárně Espresso je k dispozici viditelný sběrný box, do kterého zákazník zařízení jednoduše odevzdá a my se postaráme o jeho ekologickou recyklaci. Přibližně 80 procent zařízení lze totiž recyklovat, zbytek se využije pro výrobu energie. Udržitelnost našeho podnikání je pro nás klíčová,“ řekla Klára Jirovcová Pospíšilová, manažerka komunikace společnosti Philip Morris ČR. (ks)